

TILL REGIONFULLMÄKTIGE I REGION ÖREBRO

Motion

2020-09-01

Starta tågtrafik till/från Nora utan att bygga elledningar

Örebro Universitet är säkert en av flera viktiga anledningar att Västtrafik bedriver tågtrafik i samverkan med vår regionaltrafik, till och från vårt län flera gånger per dag. Förbindelsen som utgår ifrån Kinnekullebanan vidgar arbetsmarknaden och hjälper vårt län att knyta ihop södra länsdelen från Laxå via Hallsberg-Kumla till Örebro och ger oss möjlighet att resa till delar av norra Västergötland utan byten. Det gynnar också besöksnäringen i de båda regionerna.

De flesta kommunhuvudorterna och majoriteten av befolkningen i länet har idag tillgång till tågtrafik men det finns fortfarande vita fläckar och Nora är en av dem. Vi vet att tågtrafik sänker restiden och ökar attraktionskraften för att åka kollektivt. Om fler väljer det alternativet minskar dessutom en del av bil och busstrafiken på Örebros gator. I tider av bostadsbrist på flera håll så blir området runt Nora också mer intressant.

Kinnekullebanan är för närvarande inte elektrifierad och tågen har länge drivits på diesel men Västtrafik har precis som oss målsättningen att kollektivtrafiken skall vara fossilfri. Efter att ha studerat flera olika alternativa drivmedel har de mest intressanta lösningarna visat sig vara vätgas eller flytanden biodrivmedel. Bägge två alternativen skulle göra det möjligt att köra tågfordonen vidare upp till Nora på den befintliga banvallen, utan att elektrifiera banan.

Varför vätgas?

Mariestads kommun som är en av knutpunkterna på Kinnekullebanan har valt att satsa hårt på vätgas och har idag egen produktion via en solcellsanläggning. EU-kommissionen har också valt att satsa stort på vätgas som en energibärare för framtiden och stöttar Mariestads satsning. Drift av fordon blir på så sätt elektrifierade men med vätgas som energilagring istället för batterier. I nuläget förs mycket debatt om problem vid toppar i effektbehoven på elnätet och det varierande elpriserna då den intermitenta elproduktionen ökar (vind och solkraft varierar mycket dag per dag och timme per timma). Behovet av att lagra energi växer därför och fokus har hamnat på nya former av batterier samt vätgas. Fördelen med vätgasen är att den inte kräver en mängd metaller som batterier gör i dagsläget. Den enda restprodukten/avfallet vid omvandling till el från vätgas är vatten. Vilket i sin tur skapar goda

förutsättningar för lokal produktion av vätgas med fossilfria metoder. Vätgas kan också utvinnas ut Biogas där vi idag redan har två produktionsanläggningar i länet.

Inlandsbanan är idag den längsta tågbanan i Sverige som saknar elektrifiering. De undersöker också möjligheten att ställa om till vätgas för att bli fossilfria. Liknande utveckling pågår också i Tyskland och UK där betydligt större delar av järnvägsnätet saknar elektrifiering.

Vätgas i övriga sammanhang

De största fordonstillverkarna i världen satsar fortfarande stora summor på forskning kring vätgas som kan tankas på ungefär samma tidsrymd som en bil med konventionella flytande drivmedel. Räckvidden blir också liknande. För tunga fordon som långtradare tillkommer också fördelen av att slippa dras med tunga batterier vid längre sträckor. Även inom flygindustrin har intresse visats för vätgaslösningar och inom metallindustrin läggs idag det största hoppet för fossilfri produktion på vätgas istället för kol som bränsle i processerna.

Miljöpartiet de gröna Region Örebro län föreslår fullmäktige besluta

att Regionen snarast inleder dialog med västra götalandregionen för att undersöka möjligheterna till samverkan kring en vätgaslösning för tågtrafik Nora-Örebro.

att ge regionledningen i uppdrag att undersöka möjligheten att erhålla EU-medel för att medfinansiera en sådan satsning.

att regionledningen anstränger sig för att också ge vägtrafik och industri bättre tillgång till vätgasinfrastruktur i länet.

att samtal tas upp med Örebro och Nora kommun om en framtida struktur för vätgasförsörjning.

Miljöpartiet de gröna Region Örebro län

Mats Gunnarsson

Fredrik Persson

Monika Aune